

pteret totum aggregatum ab ortu in occasum mouetur, & non singuli cœli, quia nimirum videmus motū istum communem esse omnibus cœlis, oportet eos eadē ratione afferere, omnes oculo calos, tanquā unum totum, ab una intelligentia ab occasū in ortum circumduci, quandoquidem omnes oculo cœli in eodem tempore, eademq; uelocitate ab occidente in orientem feruntur; immo multo maiori uniformitate, & equalitate, quam ab ortu in occasum, quod tamen admittere nulla ratione volunt. Relinquenda est ergo & hæc sententia tamquā impossibilis, & quæ non omnia phænomena tueri possit.

Quapropter aliter ī Astronomis doctioribus de motibus cœlorum dicendum erit. Dicimus igitur, duos præcipuos motus in genere, eosq; notissimos, in cœlis obseruari, unum videlicet ab oriente in occidentem, alterum vero ab occidente in orientē; (De motu enim illo accessus & recessus, qui obseruatus fuit in octaua sphæra, quoniam difficile, & vix a peritissimis deprehenditur, nunc nihil dicimus, sed eum paulo post exponemus, cum periodos omnium motuum assignabimus.) Quorum prior proprius est, ac peculiaris primo mobili, seu decima sphære; Unde & primus motus dici solet. Mouetur enim decima sphæra, seu primum mobile simplicissimo tantu, ac regularissimo motu ab oriente per meridiem in occidentem, & hinc rursus per medianam noctem in orientem; Qui quidem motus conficitur super polos mundi, & per circulum aequinoctialem in die naturali, hoc est, spacio 24 horarum, circa terram semel, propter quam causam motus diurnus vulgo appellari conseruit. Hoc autem motu primum mobile, seu decima sphæra omnes alias novem inferiores spheras secum rapit ab oriente in occidentem sine illa resistentia, singulis diebus circa terram semel; qui quidem motus dicitur hisce inferioribus spheras conuenire per accidēs, & non per se, cum non sit ipsarum proprius, sed ab extrinseco ipsis adueniat: Mouentur enim raptu, seu motu primi mobilis; non secus, ac q; qui in nauis, aut currū sedentes ad motum nauis, seu currus rapiuntur, ac deuehantur. Quod si a primo mobili non circuferrentur, nullo modo mouerentur ab oriente in occidente; quemadmodū nec illi, qui in nauis, siue currū sedentes, si non moueretur nauis, aut currus, deueherentur, sed immobiles permanerent. Posterior vero motus proprius est novem inferioribus spheras, & nullo modo decima sphæra, siue primo mobili conuenit. Primo enim illi motui videntur reluctari quodammodo omnes inferiores